

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 13. maj 2009
Kontor: Færdsels- og våben-
kontoret
Sagsnr.: 2009-150-1155
Dok.: EHL40783

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2 (B 132), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. maj 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Olsen Dyhr (SF).

Brian Mikkelsen

/

Anette Arnsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg (B 132):

”Ministeren bedes forklare, hvad han vil gøre for at få børn under 12 år til at tage cykelhjem på, hvis ministeren ikke vil give forældrene ansvaret gennem et påbud?”

Svar:

Øget brug af cykelhjem bør efter Justitsministeriets opfattelse ske ad frivillighedens vej, og Rådet for Større Færdselssikkerhed spiller i den sammenhæng en vigtig rolle med de kampagner mv., som rådet løbende afvikler på området.

Justitsministeriet har derfor indhentet en udtalelse fra Rådet for Større Færdselssikkerhed, som har oplyst følgende:

”Rådet for Større Færdselssikkerhed undersøger hvert andet år hjelmbrugen blandt cyklister. Den seneste undersøgelse er foretaget i efteråret 2008 og offentliggjort i dette forår. Resultaterne i det følgende er fra denne rapport.

Undersøgelsen viser, at hjelmbrugen blandt børn på vej til skole er steget i perioden 2006-2008 fra 66 % til 72 % for børn i alderen 6-9 år. For børn i alderen 10-12 år kan der registreres en stigning i perioden fra 36 % til 44 %. Samlet set bruger 66 % af alle børn under 11 år cykelhjem i trafikken. Udviklingen er derfor særdeles positiv og kan alt andet lige forventes at fortsætte de kommende år.

Kampagner for cykelhelme

Rådet for Større Færdselssikkerhed understøtter udviklingen i samarbejde med Trygfonden ved årlige cykelhelmskampagner. Kampagnerne har i de senere år henvendt sig til forældrene og deres alt-afgørende opgave som rollemodeller for børnene. Det retoriske spørgsmål har lydt: Hvis forældrene ikke bruger hjelm, hvorfor skulle børnene. Kampagnen har medvirket til, at hjelmbrugen blandt voksne er steget fra 11 % til 15 % i perioden. Forældrene har et naturligt ansvar for børnenes og deres egen hjelmbrug, og det ansvar tager de ifølge hjelmtællingen på sig i stærkt stigende grad. Det kan frygtes, at denne positive tendens ikke vil blive forstærket af et påbud, snarere tværtimod. Hvis hjelmbrugen ikke forbliver frivillig men under tvang, kan de positive konnotationer omkring cykelhelme blive vendt til negative.

I august 2009 kommer Rådet for Større Færdselssikkerhed i samarbejde med eksterne partnere med en ny kampagne, der fokuserer på de to største barrierer for cykelhjembrug: Forfængelighed og tilgængelighed (kilde: RfSF: Nulpunktsmåling, december 2008). For-

fængelighed handler om, at en del danskere stadig betragter hjelme som kiksede og grimme. Samtidig erklærer næsten 40 % af alle danskere, at de egentlig gerne vil køre med hjelm, men bare ikke har fået taget sig sammen til at købe en. Ved at lancere fire special-designede hjelme til voksne og børn med kendte designere som afsendere er det kampagnens hensigt at gøre op med forfængelighed som barriere. Hjelmene sælges i et kendt dansk supermarked, hvormed det bliver langt lettere at anskaffe sig en hjelm og dermed øge tilgængeligheden af hjelmene.

Tanken er igen, at forældrene skal agere som rollemodeller for deres børn ved at anskaffe sig en hjelm. Rådet for Større Færdselsikkerheds hjelmtællinger viser, at det er efter 12 års alderen, en del børn og unge holder op med at bruge hjelm. Bruger forældrene derimod hjelm, vil det dels have en effekt for de børn under 12 år, der enten vil smide hjelmen eller endnu ikke kører med hjelm, fordi forældrene ikke gør det. Herudover vil de større børn miste en undskyldning, når de ikke længere kan henvise til forældrenes manglende hjelmbrug.

Undervisning

Rådet for Større Færdselssikkerhed er endvidere engageret i færdselsundervisningen i skolerne. Inden skolestart er 25 % af børnene medlem af Børnenes Trafikklub, og her anbefales forældrene at give deres børn cykelhjelme på, når de sidder bag på, og når de cykler selv. Forældrene anbefales ligeledes selv at bære cykelhjelme, idet de er rollemodeller for deres børn.

I alle rådets undervisningsmaterialer anbefales det børnene at bruge hjelm, og der lægges op til en debat i klassen om det at bære hjelm og konsekvensen af manglende hjelmbrug. I den praktiske cyklistprøve for 6. klasse anbefales det ligeledes, at børnene skal bære hjelm, når de deltager. Mange skoler, kommuner og ansvarshavende politibetjente stiller krav om, at børnene skal bære hjelm, når de deltager i cyklistprøven. Endvidere arbejdes der på, i samarbejde med skolerne, at fastlægge lokale trafikpolitikker, hvor brugen af cykelhjelme indgår.

Nordiske erfaringer

Hjelmbrugen i Danmark blandt børn under 12 år er sammenlignet med de øvrige nordiske lande på samme niveau, hvor gennemsnittet er mellem 60 og 65 %. Sverige har som det eneste nordiske land et påbud om hjelmbrug, men der ses ikke en større hjelmbrug i Sverige end i Danmark for aldersgruppen. Der kan derfor ikke påvises nogen effekt af et påbud for hjelmbrug til børn under 12 år, hvis vi skal følge de nordiske erfaringer.”